

Klimata mainības ietekmes uz Latvijas virszemes ūdeņu ķīmiskā sastāva ilgtermiņa izmaiņu raksturu

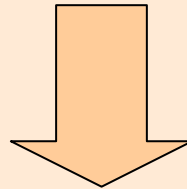
Māris Kļaviņš,

Valērijs Rodinovs,

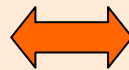
Ilga Kokorīte

Jautājuma aktualitāte

Klimata pārmaiņas
(temperatūra, nokrišņu daudzums, notece, sezonalitātes izmaiņas)

Biogeoķīmiskie procesi

Bioloģiskie procesi

Biogēnie elementi,
organiskā viela,
citas ūdenī izšķīdušās un
suspendētās vielas

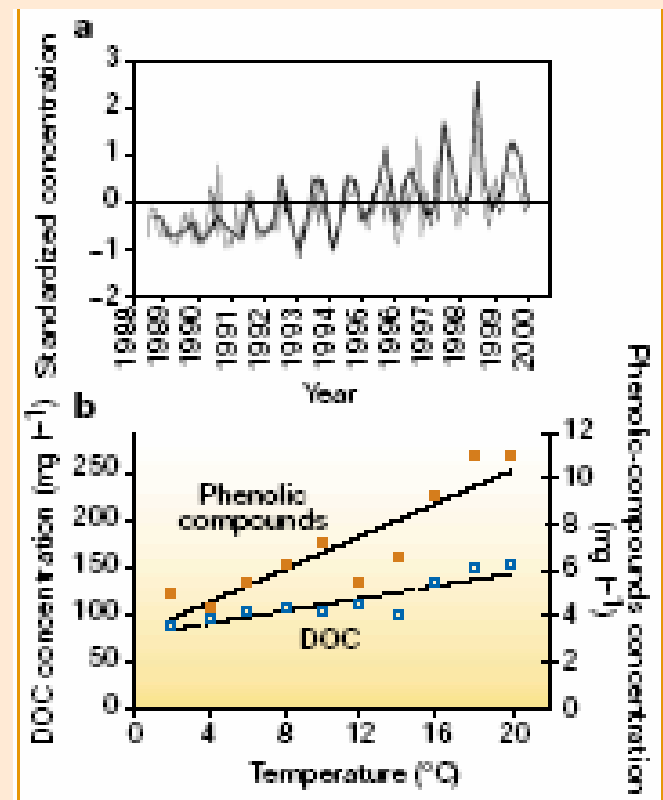
Kas ir zināms?

- Relatīvi plaši ir pētītas biogēno elementu plūsmu izmaiņas klimata maiņu rezultātā, tomēr darāmā vēl ir ļoti daudz
- Nav pētījumu par klimata mainības ietekmēm uz neorganisko vielu aprites mainību klimata pārmaiņu rezultātā

Kas ir zināms?

Organiskā oglekļa plūsmas -
visai pretrunīgi pētījumi par
organiskā oglekļa plūsmu
mainību

- DOC pieauguma tendences,
kā klimata pārmaiņu
rezultāts (Anglija)
- Nav novēroti būtiskas
mainība tendences (Somija)
- DOC mainība tiek saistīta ar
atmosfēras nokrišņu
paskābināšanās mainību
- Iespējami augsta
fotomineralizācijas ietekme

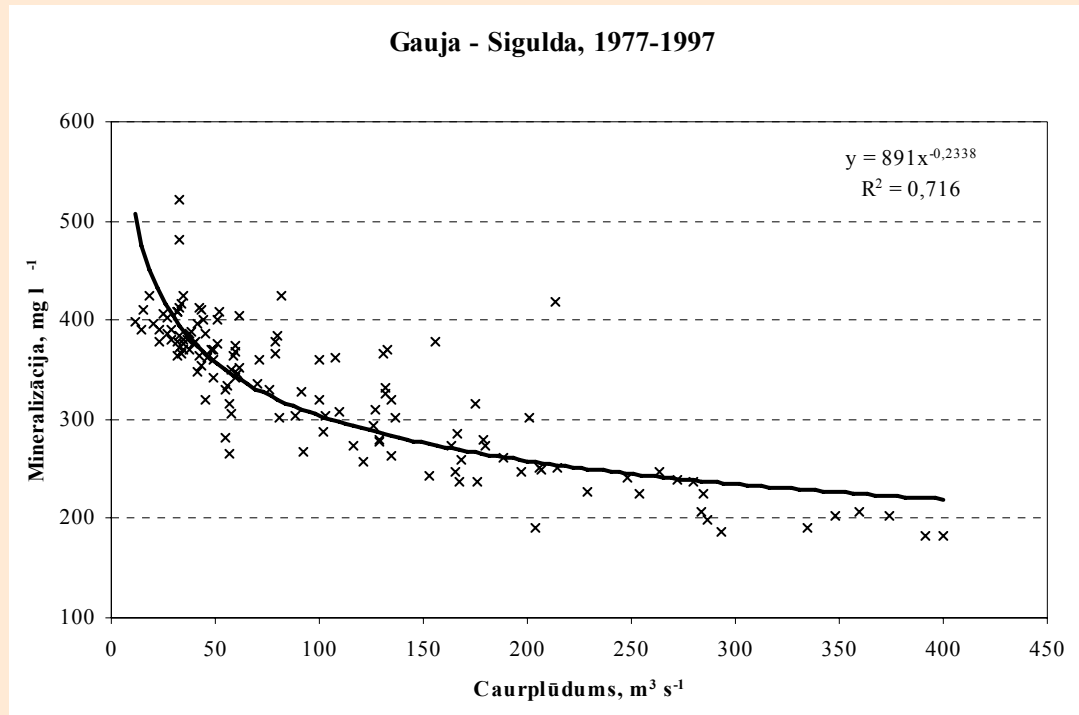
Problēmas

- Iespējas korelēt vielu plūsmu mainību ar klimata pārmaiņām
- Klimata pārmaiņu “signāla” identificēšana un atdalīšana no citām ietekmēm
  - Antropogēnās ietekmes
  - Zemes lietojuma rakstura ietekmes
- Ierobežotās laboratorijas pētījumu iespējas
- Datu rindu pieejamības problēmas

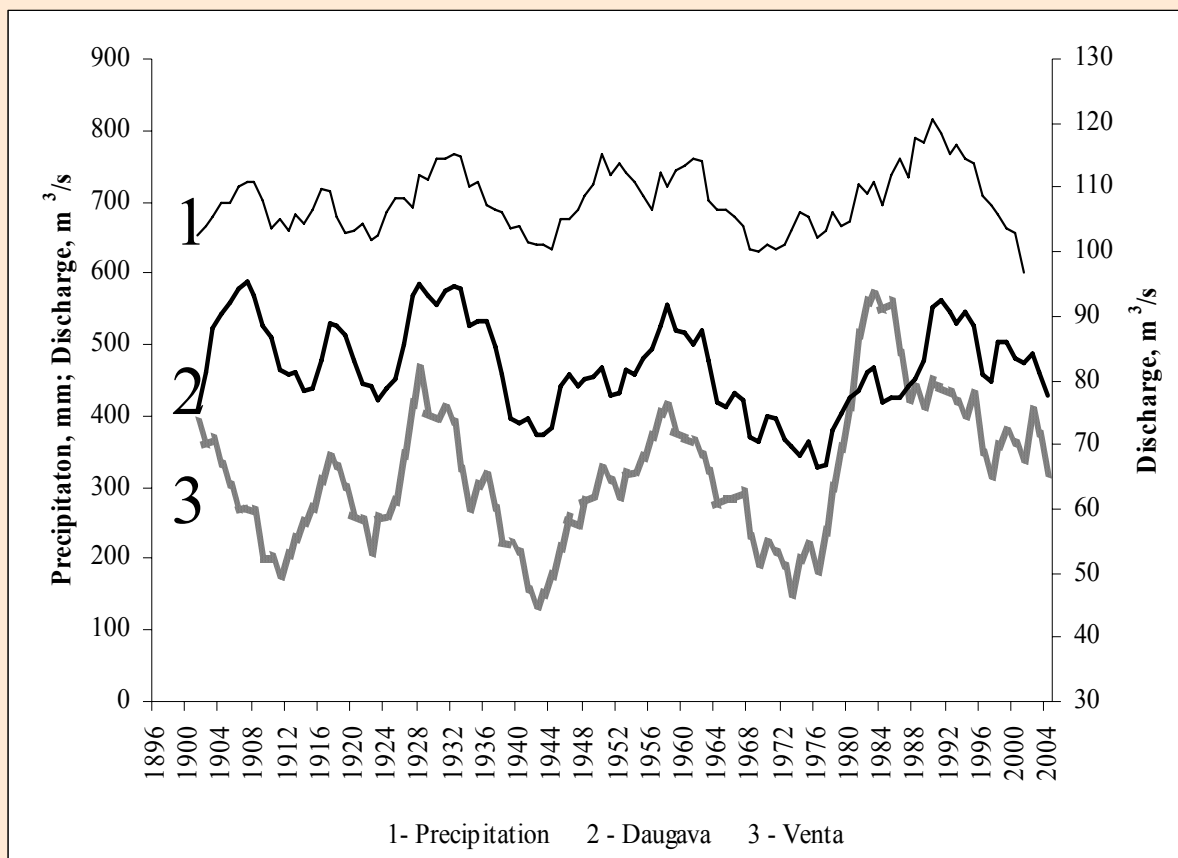
Hipotēze

Hidroloģiskais režīms nosaka vielu aprites
mainību klimata pārmaiņu rezultātā

Kopsakarības starp mineralizāciju un caurplūdumu

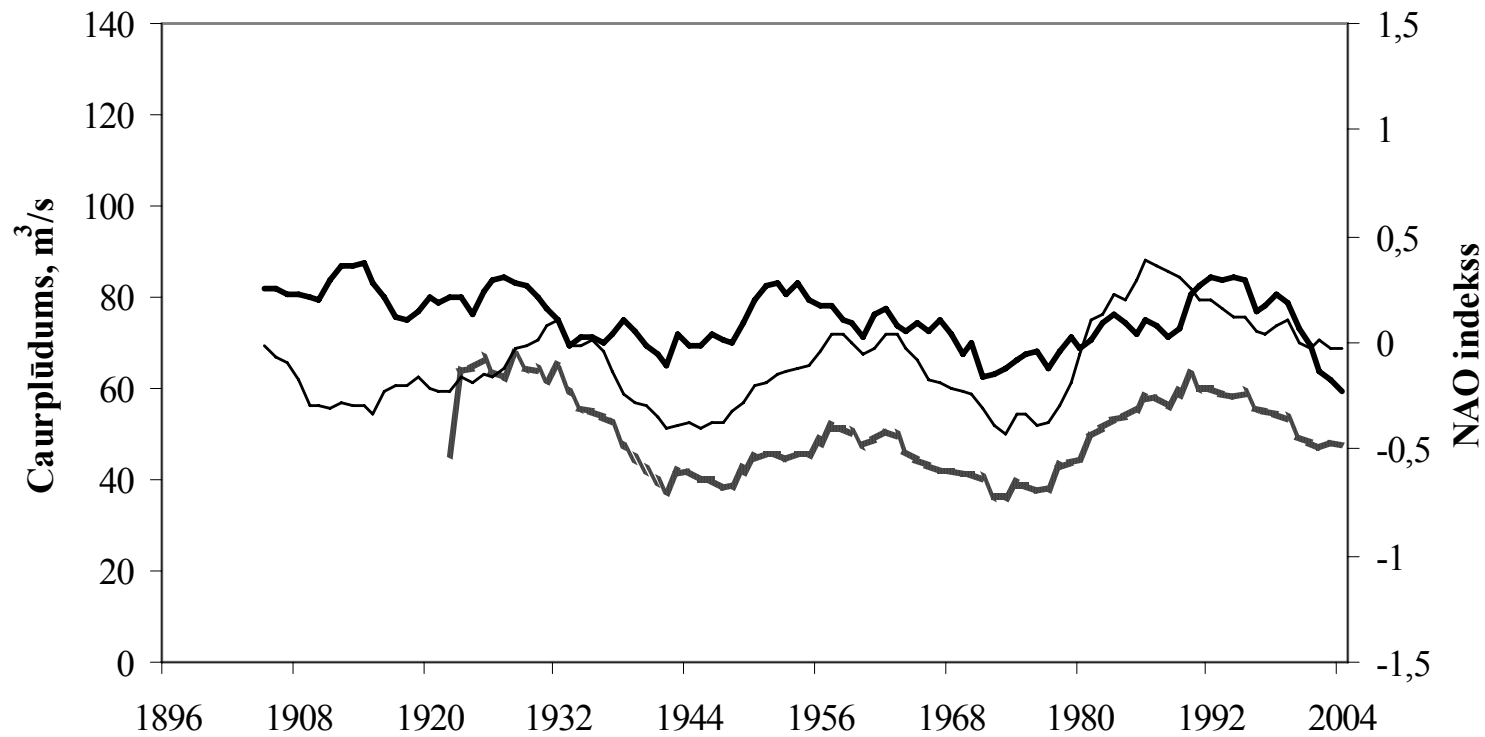

Nokrišņu daudzuma un caurplūdumu ilgtermiņa mainības tendences

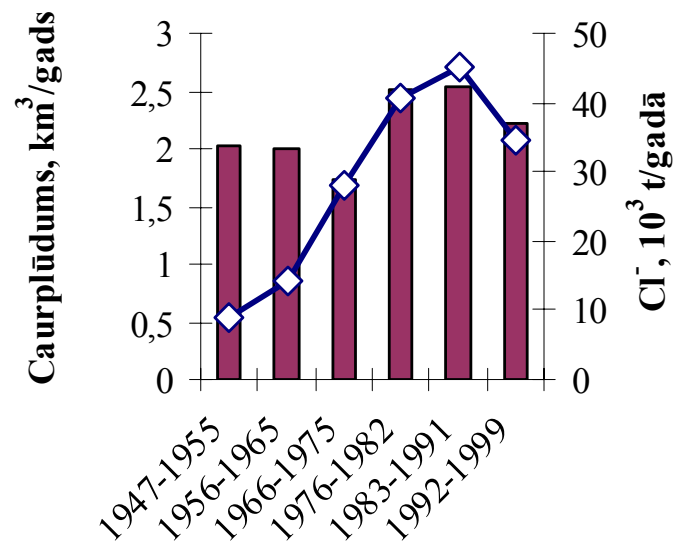
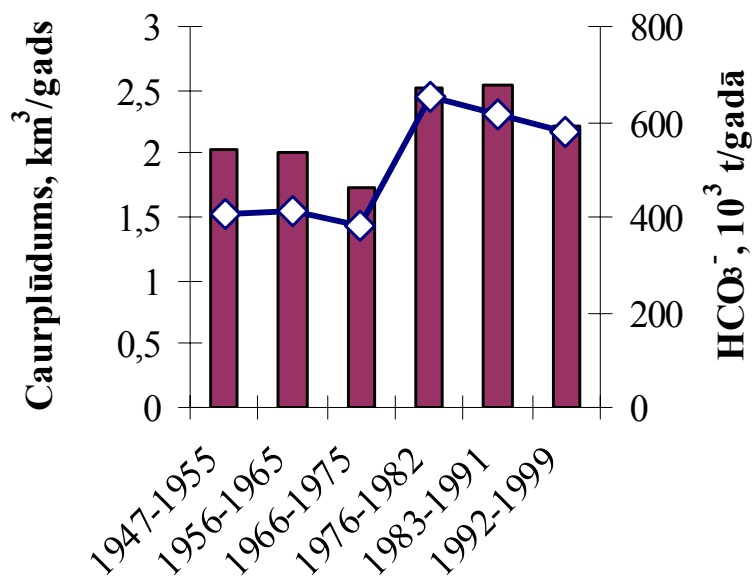

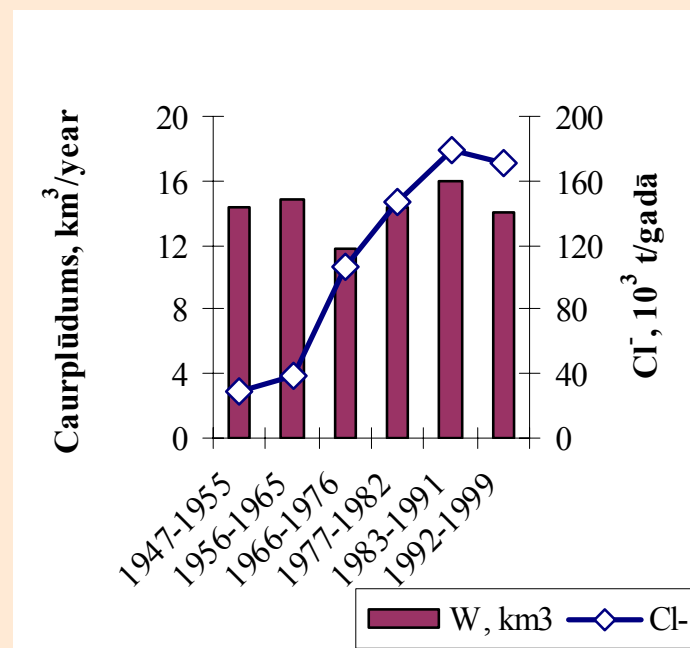
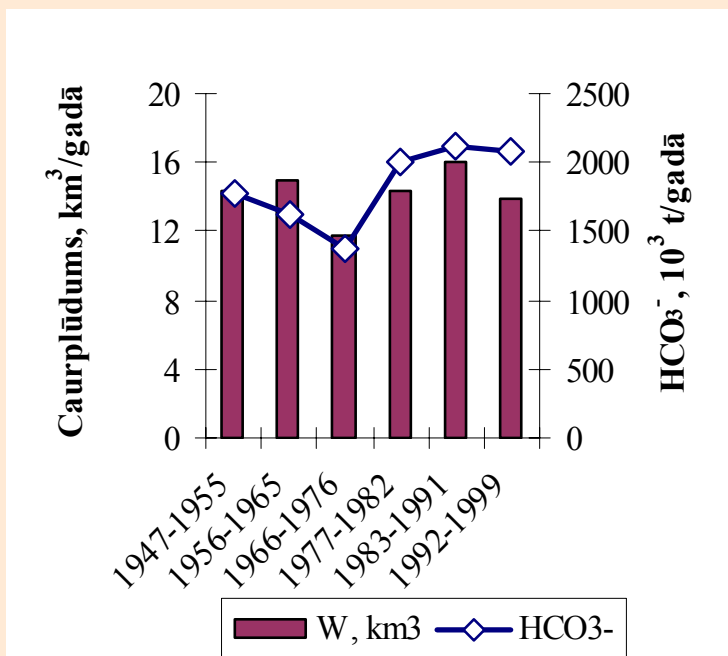
Liela mēroga atmosfērā noritošie procesi kā noteces mainību ietekmējošais faktors

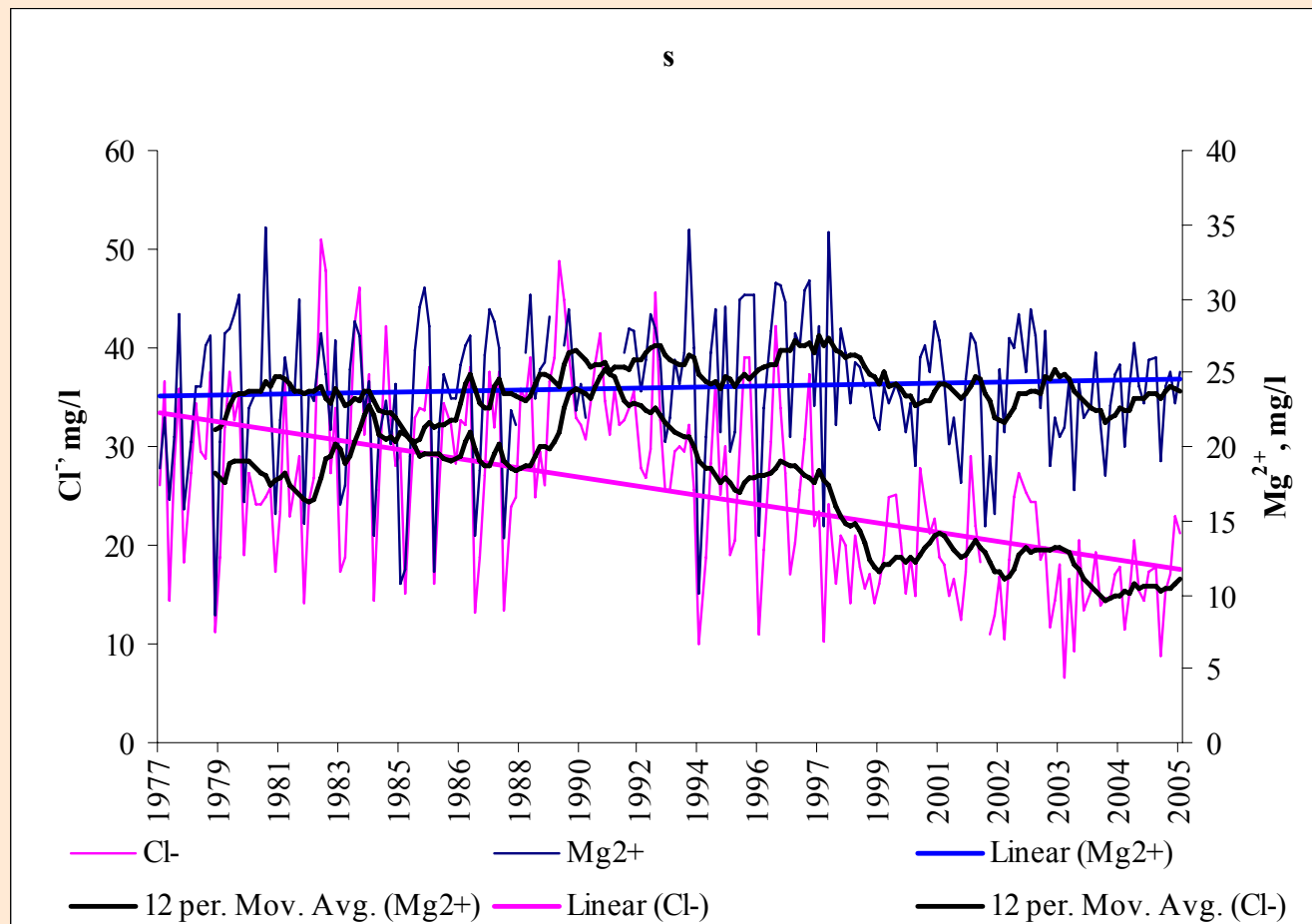
Vielu noteces mainības raksturs (Venta, Kuldīga)

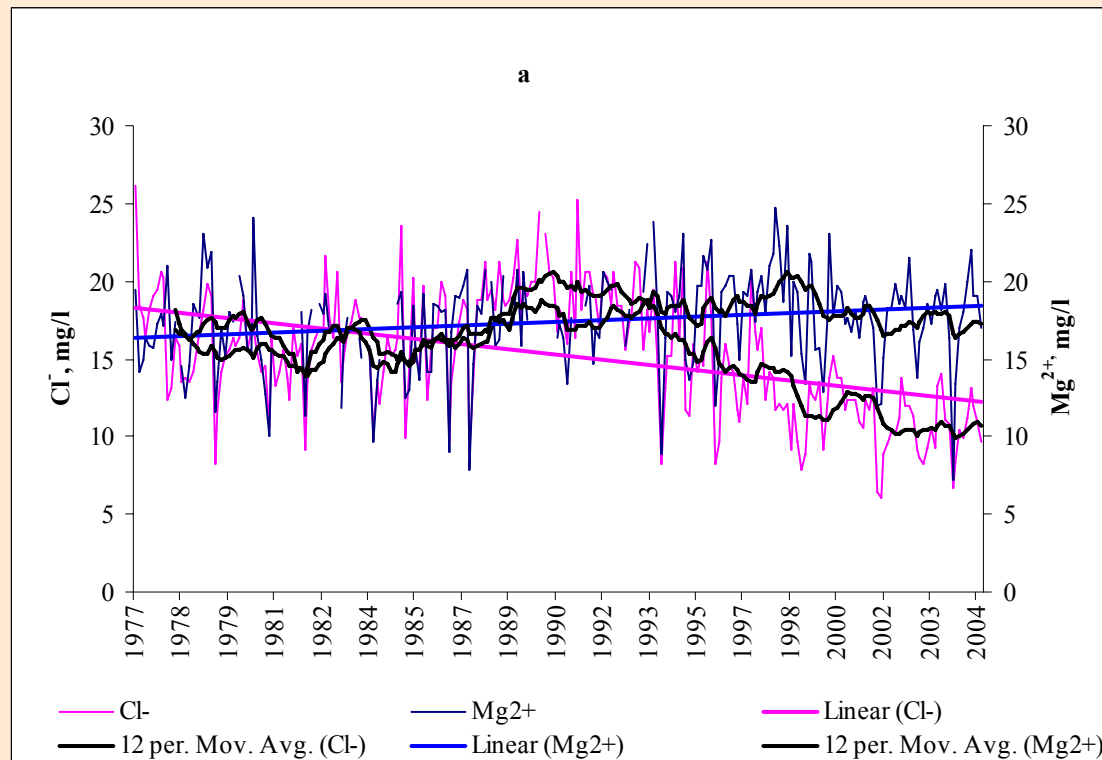
Vielu noteces mainības raksturs (Venta, Kuldīga)

Neorganisko jonu mainības tendences (Lielupe, Kalnciems)

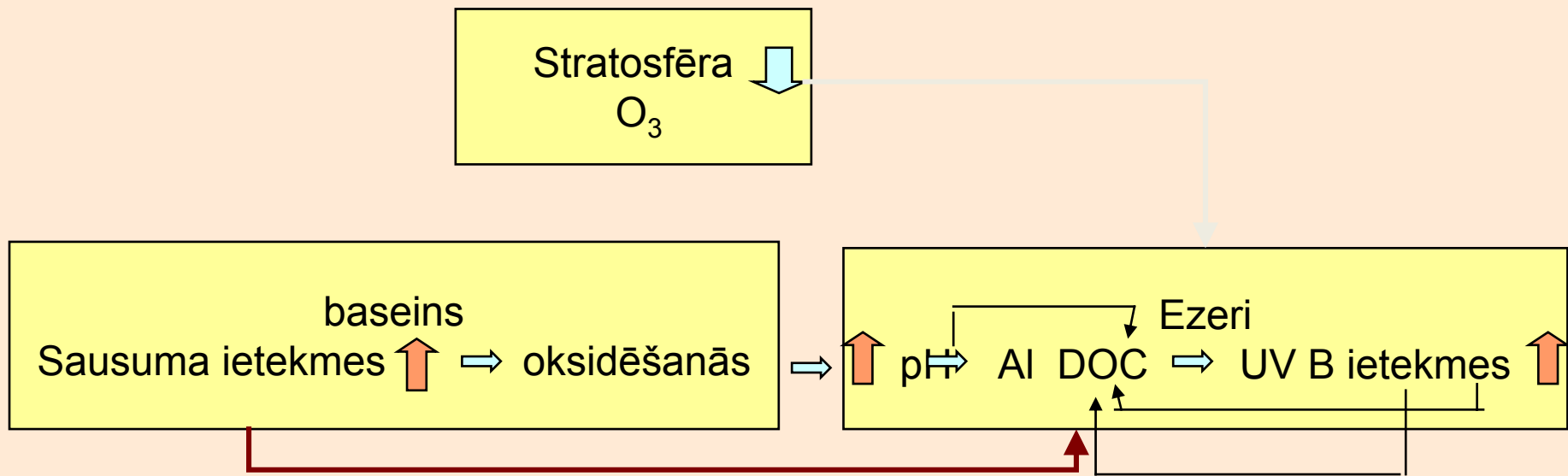
Neorganisko jonu mainības tendences (Venta, Kuldīga)

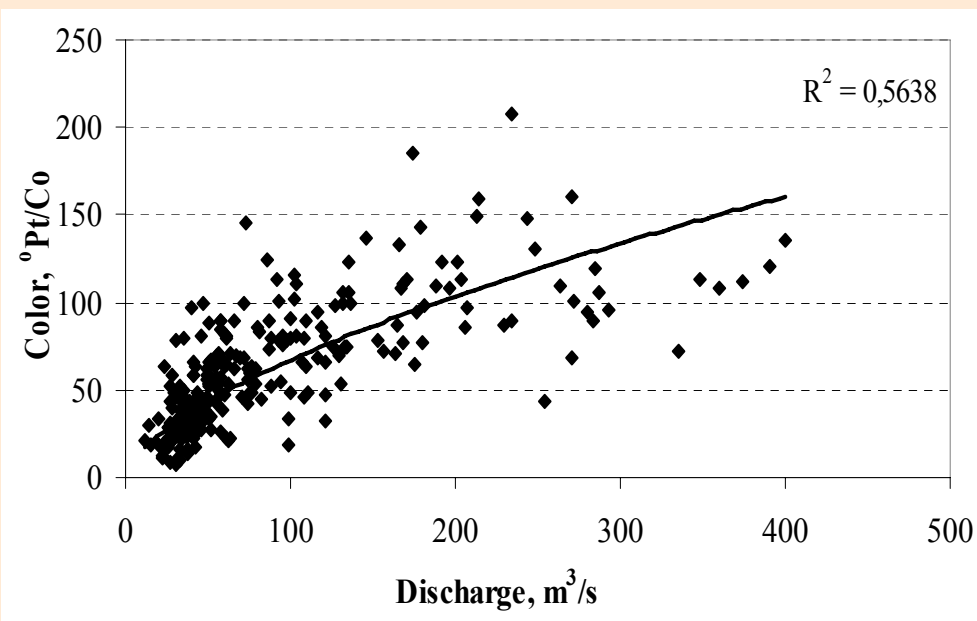
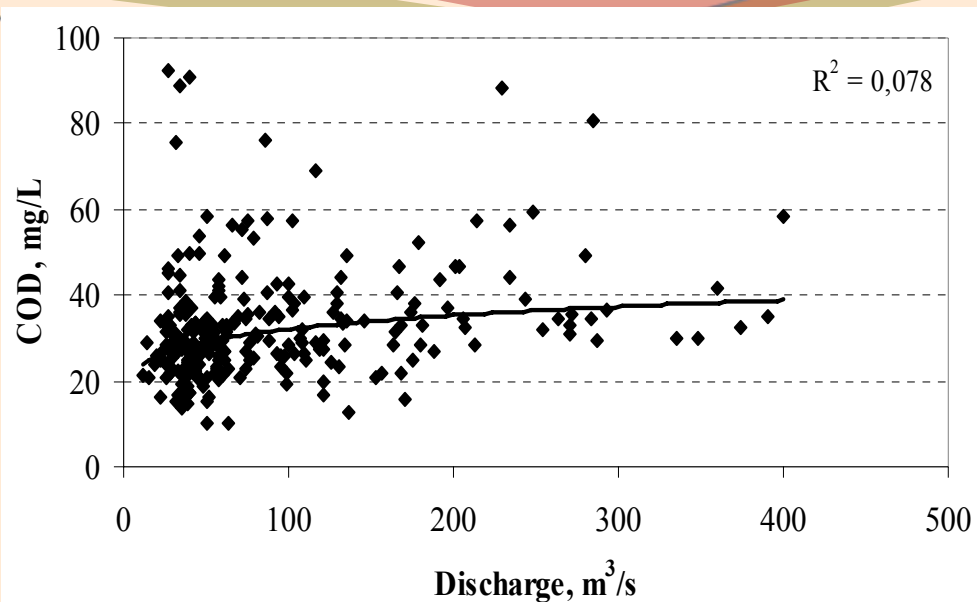
Neorganisko jonu mainības tendences

	Mg ⁺²	Cl ⁻	SO ₄ ⁻²	HCO ₃ ⁻	Na ⁺
Venta	2.960	-2.085	-1.340	2.963	-1.921
Bārta	2.986	-2.899	-0.685	2.919	-1.689
Daugava	3.138	-1.599	1.691	2.034	-1.636
Salaca augšpus Salacgrīvas	2.185	-2.582	1.907	0.884	-1.711
Gauja augšpus Valmieras	2.317	-2.529	0.443	2.466	-0.202
Mēmele	2.239	-1.784	0.087	3.864	0.142
Iecava	2.728	-2.748	-0.219	3.030	-1.913

Iespējamās klimata pārmaiņu ietekmes uz DOC plūsmām ūdens vidē

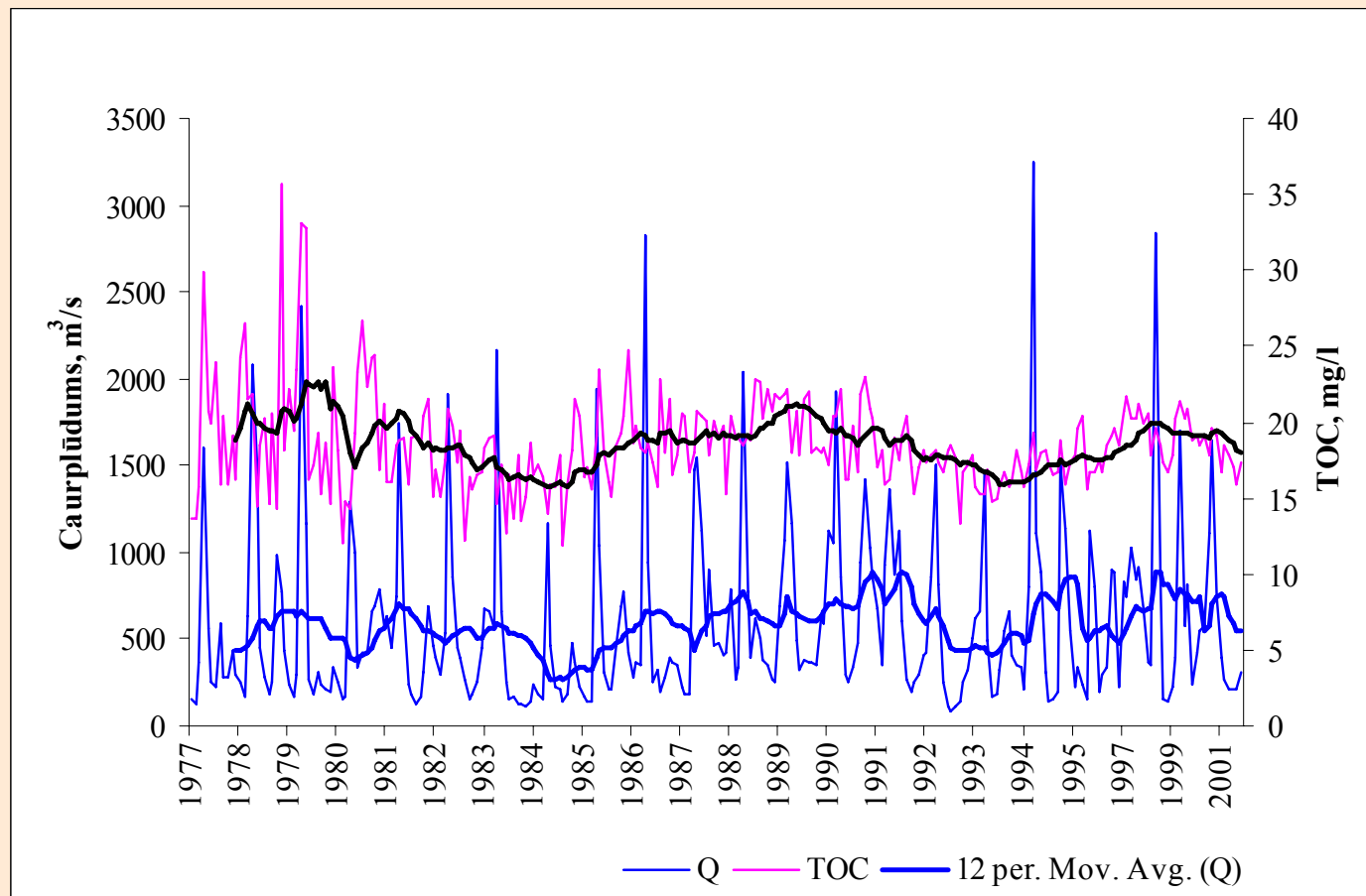

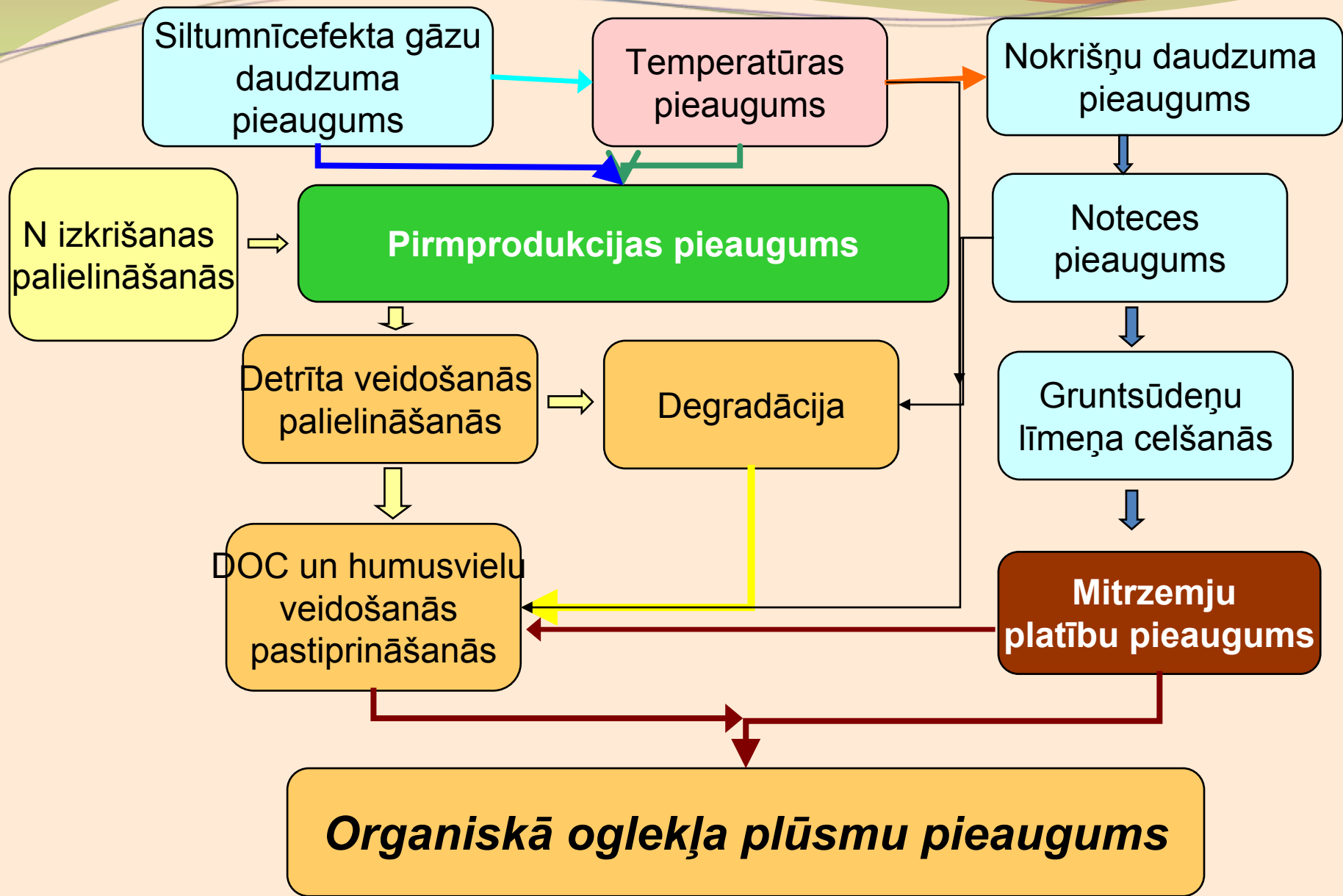
Caurplūdumu
mainība kā
DOC
plūsmas
ietekmējošs
faktors

Organiskā oglekļa plūsmu un caurplūdumu mainības raksturs

Problēma: klimata pārmaiņu ietekme uz bioģeoķīmiskajiem procesiem

Iespējamie risinājumi

- Eksperimentālie pētījumi
- Lauku pētījumi
  - Eksporta parametru noteikšana
  - Mainības analīze ekstremālos klimatiskajos apstākļos
- Konceptuāla procesu modelēšana

Paldies, par uzmanību!